

ЛІШКО Валерій Казимирович (26. 10. 1937, Київ) — біохімік. Доктор біологічних наук (1975), академік НАНУ (1982). Премія ім. О. Палладіна АН УРСР (1980). Державна премія СРСР (1985). Закін. Київ. університет (1960). Відтоді до 2000 працював в Ін-ті біохімії НАНУ (з перервою): 1970–72 — заступник директора з наукової роботи, 1977–89 — директор, водночас 1977–82 — зав. лаб. біомембран, від 1982 — завідувач відділу нейрохімії; 1972–77 — зав. лаб. біохімії нерв. системи Інституту фізіології АН УРСР (обидва — Київ); за сумісництвом 1982–91 — професор кафедри біохімії Київ. університету. Гол. ред. «Украинского биохимического журнала» (1981–89). Наукові дослідження: питання нейрохімії і мембранології; молекулярні механізми актив. і пасив. транспортування іонів крізь мембрани. Запропонував модель актив. іонного переносу. Використав мембранні везикули як модель для

дослідж. актив. транспортування іонів. Систематизував дані щодо механізму функціонування структур. орг-ції і біол. ролі натрієвого насоса біол. мембран. Запропонував метод ідентифікації каналів нерв. та м'язових мембран у безклітин. системі. Встановив, що деякі елементи іонних каналів можуть існувати у вигляді розчин. білків, здатних взаємодіяти зі штуч. мембранами і створювати в них трансмембранно локалізовані структури. Обґрунтував роль мембран. холестеролу в перебігу остан. етапу екзоцитозу. Описав фізіол. механізм, який обмежує збільшення тромбу при пошкодженні кров'яної судини.

Основні праці

Натриевый насос биологических мембран. К., 1977; Влияние компонентов крови на стабильность липосом // УБЖ. 1985. Т. 57, № 4 (співавт.); Мембраны и жизнь клетки. К., 1987 (співавт.); Plasminogen on the surfaces of fibrin clots prevents adhesion of leukocytes and platelets // J. Thrombosis Haemostasis. 2010. № 8(4) (співавт.); The fusion of synaptic vesicle membranes studied by lipid mixing: the R18 fluorescence assay validity // Chemistry and Physics of Lipids. 2010. Vol. 163, № 8 (співавт.); The assembly of nonadhesive fibrinogen matrices depends on the α C regions of the fibrinogen molecule // J. Biological Chemistry. 2012. № 287(50) (співавт.).

Рекомендована література

1. Бабий Т. П., Коханова Л. Л., Костюк Г. Г., Задорожний А. Г., Матвеев С. А., Погребняк Л. П., Теплицкая Е. В., Труханов В. А. Биологи: Биографический справочник. К., 1984.

Н. Г. Гіммельрейх, В. І. Назаренко

Бібліографічний опис:

Лішко Валерій Казимирович / Н. Г. Гіммельрейх, В. І. Назаренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-55911>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).